

Coratge d'Alfons Comín

S'ha escrit i s'escriurà molt sobre l'Alfons Comín, que acaba de morir als quaranta-set anys en el seu pis lluminós de Sant Gervasi. Jo només voldria recordar-lo evocant un quadre de família que me'l féu particularment entranyable. Tot el que havia llegit de la seva important obra de pensador cristiano-marxista prengué, en presenciar la inoblidable escena, una significació que la mort acreix.

La setmana santa de l'any passat ens trobàvem a Moià i decidírem fer un salt a Castellterçol, on l'Alfons, la Maria Lluïsa i llurs quatre fills tenien llogada una caseta per a descansar en família. No els vam avisar. La nena que ens obrí la porta, contenta i sorpresa, ens va fer passar a la cuina, on la jove parella i la niuada formaven un grup insòlit en la nostra època. Entorn de la llardede foc —feia fred i la casa era fosca— l'Alfons, ja malalt, assegut a l'escó de fusta, tenia el petit als genolls i, amb els tres fills grans, escoltaven la veu de la mare, que llegia una pàgina del Via Crucis.

No sóc creient, però l'autenticitat d'aquella fe cristiana viscuda en el recolliment i l'amor em va commoure profundament i, a la vegada, m'il·lustrà, millor que qualsevol declaració de principis, sobre la vessant revolucionària d'aquells que, com l'Alfons Comín, constitueixen «**la desclosa d'un nou tipus de cristians que s'expressen segons una lectura alliberadora de l'evangeli en contra d'una fe alienant**». (Entrevista amb J M Gómez — J Ramoneda).

La nostra visita modificà el quadre. Els infants sortiren a passejar o a jugar amb els amics de Castellterçol, i els pares ens convidaren a una copeta de moscatell a la galeria-talaia dels vells arbres del jardí. Parlàrem no pas de malalties ni de problemes personals, sinó d'allò que veritablement inquietava el combatent que fou l'Alfons, des de la seva fe cristiana i el seu compromís **total** amb els treballadors i amb el seu poble. Del càncer que el feia patir, no en féu mai esment ni va permetre que planés com un núvol negre sobre aquella família prodigiosa.

Els fariseus en el si de l'església no ho admetran mai, i els qui han fet del marxisme un dogma deshumanitzador i paralitzador, tampoc. Ni els uns ni els altres no han tingut el coratge de l'Alfons, expressat en un dels seus pensaments escrits, recollit en el recordatori distribuït en el seu enterrament: «**... testimoniar allí on sembla més difícil i hostil de fer-ho. Allí on sembla que la cultura contemporània no sent ni el més mínim interès per la Paraula. Allí on les portes semblen tancades**».

Coratge inspirat per «**una mateixa fe que ens duu a lluitar per Crist**

i pel poble» (entrevista esmentada). Un coratge que li ha permès afrontar la malaltia més horrorosa, no pas amb «resignació», sinó amb ferma voluntat de viure; i viure, per ell, era participar activament en el combat del nostre temps. Alguns potser van creure en un miracle, en veure un home desnonat per la ciència escriure llibres, assistir a pesades reunions i aportar claredat en discussions i debats; viatjar a Cuba i donar-ne testimoni lúcidament i amb els coneixements que només podia assolir lliurant-se joiosament a l'estudi de problemes nous i complexos. El càncer no ho tingué fàcil, en un organisme nodrit d'una voluntat com la de l'Alfons Comín, i d'un amor tan intens com el que sentí per la seva companya i els seus fills. Quan una de les seves filles va fer la primera comunió, l'Alfons escrigué i féu enregistrar les paraules que, sobre fons roig, figuren a la cara del recordatori de seu decés: «**No m'heu pas escollit vosaltres a mi, sóc jo que us he escollit i us he fet el que sou perquè aneu i doneu fruit i el vostre fruit perduri**».

Els periodistes Gómez i Ramoneda li preguntaren, fa tres anys: «**Com es pot ésser "progre" amb quatre fills?**» i l'Alfons hi contestà: «**No crec que els fills s'oposin a un concepte progressista de la vida i de la història. Jo suposo el contrari, que poden expressar la relació humana de la parella, que en tot cas pot haver-hi plantejaments diversos, però la comunitat que es crea entre una parella i els fills no sols no dificulta, sinó que —jo gosaria dir— il·lumina aspectes profunds d'aquell projecte que volem per al conjunt de la humanitat. Aspectes que vius en la intensitat de la vida familiar**».

Ara, la família Comín-Oliveres haurà d'aprendre a viure sense la presència física de l'Alfons. Serà difícil, però ho assolirà gràcies a l'autenticitat d'allò que els uní en vida d'ell, a l'amor que irradiava el grup familiar que jo no oblidaré.

Amb prou feines fa un any. L'Alfons i la Maria Lluïsa ens van voler ensenyar carrers i places de Castellterçol. Pujàrem a la plaça de Prat de la Riba i del mirador estant admirarem les esplèndides pinedes i els polits terrats. Prosseguirem la passejada carrer amunt, entre edificis del segle XVII i balcons curulls de geranis.

Hem fet el mateix camí el 24 de juliol del 1980 per acomiadar, fins al nínxol 76 del cementiri de Castellterçol, el nostre company Alfons Comín i Ros, català nascut a l'Aragó, diputat comunista al Parlament de Catalunya. Un home coratjós en un món tan necessitat de coratge.

Teresa Pàmies